

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Sint-Andreasinstituut te OOSTENDE

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 35154

Instelling Sint-Andreasinstituut

Directeur Stefaan COUDENYS

Adres Steensedijk 151 - 8400 OOSTENDE

Telefoon 059-50.89.70

Fax 059-51.41.02

E-mail directie@saoo.be

Website <http://www.saoo.be>

Bestuur van de instelling VZW Sint-Andreasinstituut

Adres Steensedijk 151 - 8400 OOSTENDE

Scholengemeenschap SG Ichthus

Adres Alfons Pieterslaan 21 - 8400 OOSTENDE

CLB Vrij CLB Oostende - Gistel

Adres Pensjagersstraat 30 - 8400 OOSTENDE

Dagen van het opvolgingsbezoek 12-12-2017

Einddatum van het opvolgingsbezoek 12-12-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 12-12-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Els VAN RAEMDONCK

Teamleden Etienne GIELEN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Frans in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Grieks-Latijn, Latijn, Wetenschappen en Sportwetenschappen (leerplan D:2012/7841/007)	4
3.2 Engels in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen (leerplan D/2014/7841/003)	6
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	8

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 01-12-2014 tot 05-12-2014 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 05-12-2017 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 2 ASO Economie	Frans	
Graad 2 ASO Grieks-Latijn	Frans	
Graad 2 ASO Latijn	Frans	
Graad 2 ASO Wetenschappen	Frans	
Graad 2 ASO Sportwetenschappen	Frans	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	Engels	Engels
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	Engels	Engels
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	Engels	Engels

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Frans in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Grieks-Latijn, Latijn, Wetenschappen en Sportwetenschappen (leerplan D:2012/7841/007)

Voldoet

De leerplandoelstellingen noodzakelijk voor het bereiken van de eindtermen worden kwaliteitsvol aangeboden en geëvalueerd.

Onderwijsaanbod Tijdens de doorlichting van 2014 stelde de inspectie vast dat het leerstofaanbod in onvoldoende mate de leerplandoelen dekte en dat de leerlingen tijdens de lessen slechts beperkt uitgedaagd werden om hun kennis actief te gebruiken in functioneel communicatieve contexten. De integratie van kennis en vaardigheden werd hierdoor onvoldoende nagestreefd. Beide componenten werden nog te gesegmenteerd aangeboden wat niet in overeenstemming is met de aanbevelingen van het leerplan. De training van spreek- en schrijfvaardigheid was onvoldoende structureel ingebed in het onderwijsleerproces.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Tijdens de opvolgingsdoorlichting blijkt dat het aanbod vertrekt vanuit de leerplandoelstellingen en van de uitgeschreven specifieke visietekst van de vakgroep Frans. Naast het leerboek, reiken de leraren actueel en authentiek tekstmateriaal aan dat afgestemd is op de interesses van het doelpubliek. De vakgroep streeft ernaar dat elke leerling zo zelfstandig mogelijk kan communiceren in de doeltaal, op het taalbeheersingsniveau conform het

leerplan. De leraren hebben een leerlijn uitgewerkt over de jaren heen in de vorm van een werkdocument, waarin alle tekstsoorten, vaardigheden, kennis en verwerkingsniveaus aan bod komen. De leraren besteden specifieke aandacht aan het structurerend en beoordelend niveau. De vak- en instructietaal blijft consequent Frans. Ook de leerlingen praten meer en meer de doeltaal in de lessen en krijgen daarvoor soms een beloning om hen te motiveren bij de start van de tweede graad.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie was onvoldoende representatief voor het leerplan. Niet alle eindtermen en leerplandoelen kwamen effectief en evenwichtig aan bod in de evaluatie. Voor schrijf- en spreekvaardigheid waren de opdrachten onvoldoende afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. De toetsing van luister- en leesvaardigheid omvatte enkel narratieve en informatieve teksten. De resultaten van het dagelijks werk waren uitsluitend gebaseerd op kennistoetsen. Ook de proefwerken bevroegen louter het kennisgedeelte zonder communicatieve opdrachten. Voor de beoordeling van de schrijfoopdrachten werden geen transparante evaluatiecriteria gebruikt die operationele feedback mogelijk maken.

De evaluatie is veel ruimer opgevat en omvat alle onderdelen van het leerplan. De talige component wordt niet geïsoleerd geëvalueerd in louter kennisopdrachten, maar via opbouw naar een communicatieve taaltaak. Grammatica en woordenschat staan ten dienste van deze taaltaak. Het portfolio is het instrument waarmee leerlingen hun leerproces in handen nemen. De summatieve evaluatie verloopt gespreid, is taakgericht en op het correcte beheersingsniveau.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

Stappenplannen, spreek- en schrijfkaders en strategieën waren nog niet ingeburgerd.

De leraren gebruiken een portfolio om het leerproces van de leerlingen bij te sturen. De leerling neemt het onderwijsleerproces meer en meer zelf in handen. De leraren besteden aandacht aan het inoefenen van verschillende stappen in het kader van 'leren leren'. Er zijn daarnaast tal van remediëringsinitiatieven via o.a. het gebruik van taaloverschrijdende verbetercodes, de talenbank, remediëringssites. De vakgroep heeft ook aandacht voor differentiatie via tal van werkvormen en via een gevarieerd aanbod in vraagstelling en opdrachten. Daarbij worden de zwakke leerlingen extra ondersteund en krijgen de sterkere leerlingen soms impliciet extra opdrachten toegewezen.

Deskundigheidsbevordering

Overleg
Vorming

De inspectie concludeerde dat er nog onvoldoende vertrouwdheid was met de eindtermen en de leerplandoelen en dat het leerplan niet fungeerde als referentiekader voor het eigen didactisch handelen. De vakgroepwerking vormde hierbij onvoldoende een platform om te leren van elkaar door bijvoorbeeld ervaringen uit te wisselen. Evenmin werden er inhoudelijke afspraken gemaakt rond leerplangerichte opdrachten, valide evaluaties en transparante evaluatiecriteria.

De vakgroep is onmiddellijk aan de slag gegaan met de opmerkingen van de

doorlichting. Ze heeft er een intensief traject in nauwe samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst op zitten. De werkpunten, de bijsturing, de opvolging en de afspraken zijn terug te vinden in een overzichtelijk document. Zowel op het gebied van leerplanrealisatie, evaluatiepraktijk, lespraktijk als professionalisering zijn er belangrijke stappen vooruit gezet. De vakgroep stuurt de gemaakte afspraken regelmatig bij, getuige daarvan is o.a. het aangepaste taalportfolio van het eerste leerjaar dit schooljaar. De leraren omschrijven de samenwerking en het vakgroeptoverleg als zeer positief en een hefboom voor de totale ommekeer in de visie op het aanbieden en evalueren van vreemdetalenonderwijs.

3.2 Engels in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen (leerplan D/2014/7841/003)

Voldoet

Zowel voor de basisvorming als voor het specifieke gedeelte zijn het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk in sterke mate afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod	De leerplanrealisatie van de leerplandoelen die betrekking hebben op de eindtermen van de basisvorming vertoonde lacunes. Het tekstaanbod was te weinig geënt op de tekstsoorten die het leerplan voorschrijft. Vooral prescriptieve teksttypes waren afwezig in het aanbod. De leerplandoelen die zich op het beoordelend verwerkingsniveau situeren, werden onvoldoende gerealiseerd. Grammatica werd niet voldoende in functionele contexten aangereikt. Woordenschat werd niet aangebracht op basis van communicatieve relevantie. De leerplandoelen die betrekking hebben op de specifieke eindtermen werden onvolledig en niet op het verwachte beheersingsniveau gerealiseerd. De verbreding van de communicatieve vaardigheden uit de basisvorming en vooral de verdieping van de reflectie op communicatie, taal en cultuur kwamen niet of onvoldoende tot stand. De opdrachten met betrekking tot de onderzoekscompetentie waren weinig uitdagend en droegen slechts in beperkte mate bij tot de ontwikkeling van de onderzoeksvaardigheden van de leerlingen.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Op basis van leerplanstudie en overleg slaagt de vakgroep erin het onderwijsaanbod volledig en met het nodige evenwicht aan te reiken. Het uitgangspunt is het versterken van de receptieve en productieve taalvaardigheden. Grammatica en woordenschat zijn zoveel als mogelijk geïntegreerd in voldoende uitdagende taaltaken. Het tekstaanbod is voldoende gevarieerd. De verwerking en de opdrachten zijn afgestemd op het vereiste beheersingsniveau. De leerplandoelstellingen die betrekking hebben op de specifieke eindtermen hebben een duidelijke plaats binnen het curriculum. De vakgroep heeft aandacht voor de verbreding van de communicatieve vaardigheden en de verdieping van de taalsystematiek. Onder meer met authentiek en actueel lesmateriaal krijgen ook de Angelsaksische cultuur en de cultuuruitingen een duidelijke plaats binnen het aanbod. Voor de ontwikkeling van de onderzoeksvaardigheden zijn binnen de taalvakken de nodige afspraken gemaakt. De onderzoeksopdrachten zijn voldoende uitdagend en gericht op het

ontwikkelen van een strategische aanpak en uitvoering.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie was evenwichtig en overwegend transparant, maar onvolledig wat de tekstsoorten en de specifieke eindtermen betreft. Ze mikte in onvoldoende mate op het verwachte beheersingsniveau, vooral voor spreken en schrijven. De evaluatie van grammaticale en lexicale leerinhouden oversteeg zelden het reproductieve niveau. Literatuur en de interculturele component werden overwegend cognitief bevraagd.

De evaluatiepraktijk staat in nauwe samenhang met het onderwijsproces. Met een gespreide evaluatie ligt de nadruk op het in kaart brengen van het ontwikkelingsproces van de leerlingen. Met een portfolio houdt elke leerling zijn sterktes en ontwikkelkansen bij. De leraren geven feedback en feedforward. De opdrachten en taaltaken bevinden zich op het verwachte beheersingsniveau. De vakgroep heeft aandacht voor voldoende variatie, zowel wat tekstsoorten als doelpubliek betreft. Literatuur en de interculturele component maken inherent deel uit van het programma.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

De werkvormen waren niet voldoende gericht op het aanbieden van veel spreekkansen. De grootte van sommige klasgroepen was hiervoor ook geen bevorderende factor. In het kader van de leerbegeleiding was er te weinig aandacht voor de ontwikkeling van de onderzoeksvaardigheden van de leerlingen.

De school heeft inspanningen geleverd om de klasgroepen te verkleinen. De mogelijkheden tot communicatie en interactie zijn hierdoor toegenomen. De ontwikkeling van de onderzoeksvaardigheden krijgt voldoende kansen. Er zijn hierrond afspraken gemaakt over de taalvakken heen.

Deskundigheidsbevordering

Overleg
Vorming

De samenwerking binnen de vakgroep was te vrijblijvend en leidde hoogstens tot horizontale afspraken. De aansturing ervan was vrij beperkt. Er was enkel verticale samenhang voor grammaticale aspecten. De aanwezige deskundigheid binnen de vakgroep werd niet genoeg gedeeld.

De vakgroep heeft de werkpunten op deskundige wijze en met de nodige diepgang aangepakt. Over de taalvakken heen is een visie over het moderne vreemdetalenonderwijs ontwikkeld. Deze visie is gebaseerd op de funderende doelstellingen van de eindtermen. De vakgroep ontwikkelt zowel via intern overleg als via nascholingen de nodige deskundigheid. De leraren wisselen les- en evaluatiemateriaal uit. De afspraken binnen de vakgroep zorgen voor de nodige horizontale en verticale samenhang van het curriculum.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor Graad 2 ASO Economie, Graad 2 ASO Grieks-Latijn, Graad 2 ASO Latijn, Graad 2 ASO Sportwetenschappen, Graad 2 ASO Wetenschappen, Graad 3 ASO Economie-moderne talen, Graad 3 ASO Latijn-moderne talen, Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Els VAN RAEMDONCK de inspecteur-verslaggever	Stefaan COUDENYS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	